

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCLXXXI. ad annum MCCCXIV.

Parisiis, 1644

Epistola VI. Martini Papae IV. Excommunicationis sententia contra Petrum
Aragoniae regem Siciliae regni inuasorem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15974

mus. Volentes itaque præfatam ecclesiam, quam prædicti sancti nec immerito merita clara clarificant, non tam ob memoriam munerum ab eo perceptorum, ut diximus, quam ob eiusdem sancti reuerentiam, qui ibidem præcipue veneratur & colitur, nobili priuilegio decorare, vniuersitati vestræ auctoritate apostolica indulgemus, ut in omnes qui eiusdem ecclesiæ bona, siue quæ ad vos communiter, siue quæ ad aliquem, seu aliquos vestrum specialiter, aut ad capellanos seu clericos prædictæ ecclesiæ ratione ipsius ecclesiæ pertineant, manifeste inuaserint, vel occupauerint, aut rapuerint, seu prædati fuerint, vel vobis, seu capellanis, aut clericis præfatis, siue aliquibus ex vobis vel ipsis super huiusmodi bonis iniuriari præsumpserint, nisi canonice a vobis moniti satisfactionem ex his exhibuerint competentem, possitis libere, siue clerici fuerint siue laici, appellatione remota censuram ecclesiasticam exercere. Ac si sano vsu consilio satisfactionem impenderint, prolatas propter hoc a vobis in ipsos sententias iuxta formam ecclesiæ relaxare, non obstantibus quacumque apostolica indulgentia quibuscumque sub quauis verborum forma concessa, quod excommunicari aut interdici nequeant, vel suspendi, & constitutione de duobus dictis edita in Concilio generali. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli apostolorum eius, se nouerit incursum. Datum apud Urbem vterem quarto Nonas Martii, pontificatus nostri anno I.

EPISTOLA IV.

MARTINI PAPÆ IV.

Excommunicationis sententia contra Petrum Aragoniæ regem Sicilia regni inuasorem.

Martinus episcopus seruus seruorum Dei ad certitudinem præsentium & memoriam futurorum.

COGIT nos temporis qualitas, & nequitia plurium detestanda sollicitat, ut, infra scriptorum prædecessorum nostrorum gesta*, quæ plenius in archiuo conseruantur, * ad ipsos

ecclesiæ ipsius prouidere quieti cautius studeamus. Sane felicitatis recordationis Innocentius papa IV. prædecessor noster culpas graues, imo grauissimas ac multiplices, ac manifestos excessus quondam Friderici olim imperatoris Romanorum propensi maturitate consilii, recti iudicii censura diiudicans, eique secundum praua sua opera reddens, ipsum honore imperii, regno Siciliae, ducatu Apuliae, ac principatu Capuae, generali super hoc congregato Lugdunensi Concilio approbante ac iustitia exigente priuauit, prout in vniuersalem mundi notitiam non est dubium deuenisse: nec ab eadem creditur verisimiliter alienum, qualiter Fridericus ipse aucto superbiae spiritu, quamquam sic digne depositus, sic iuste priuatus, sententiae huiusmodi priuationis prolatae in eum pertinaci animo parere contemnens, regnum & imperium supradicta post eiusdem prolationem sententiae occupata detinere praesumpsit. Qualiter autem post iam dicti Friderici obitum quondam Conradus natus eius, paternae malitiae imitator, dictum regnum praesumptuosius ausibus occupauit, & tandem praedicto Conrado humanis rebus exempto quondam Manfredus olim princeps Tarentinus, eiusdem ut dicitur Friderici filius, qui etiam absque priuatione praedicta non iniuste legitimae successione participium perdidit, quia ipsum partus legitimus non agnouit, utpote de damnabili commixtione susceptum, ad occupationem praedicti regni temerarias & occupatrices manus extendit. Grauibus ergo & enormibus admodum per potentiam & malitiam eorumdem iniuriis irrogatis ecclesiae, ipsaque in suis afflictis multipliciter fidelibus, respexit Altissimus sponsam suam, & conuertens illi nubilum in serenum, scelestam praedicti Friderici domum, quae consueuerat quantumuis malis abundare personis, sic pene rediit in nihilum, sic illam iacturam multimodae dissipationis oppressit, ut de ipsa non scintilla vnica remaneret: Conradinus videlicet Conradi filius supradicti, qui, cum in eo malitia suppleret aetatem, ipseque annorum suorum curricula nequitia superaret, progenitorum suorum nefarios actus sequens, ac illorum profanas iniquitates amplectens, mentisque ambitiosae vitio imperium expetens, sibi regnum intitulando Siciliae, se ipsius regni regem denomi-

Hhhh iij

nare temere præsumebat: & cum nonnullis ecclesiæ inimicis Lombardis, Tuscis, Marchianis, & Apulis præcipue de regno profugis prælibata fraudulentis se implicando commerciis in vrbe Lombardia, Tuscia, & per alia diuersa loca, suas disseminare literas præsumebat, sub expressione sui proprii nominis & præmissæ intitulationis temere sigillo regiæ maiestatis impressas, per quas commouere populum, concitare gentes, ac turbare pacem ecclesiæ nitebatur, in ipsius ecclesiæ ac carissimi in Christo filii nostri Caroli Siciliae regis illustris graue præiudicium & discrimen. Vnde piæ memoriæ Clemens papa prædecessor noster, cum sibi de his euidentius constitisset, diligenter attendens multam ipsius Conradini malitiam, & suorum conatum peruerforum volens obuiare principiis, certum habuit contra eum in hac parte processum, prout vidit rationabiliter expedire, ac negotii qualitas persuasit. Demum præfato Conradino sublato de medio, eidem regno pax rediit, aurora tranquillitatis illuxit, sedatisurbationibus & fluctibus, quos ipsius Conradini praua studia suscitauerant. Sed sicut nuper non sine multaurbatione fide dignorum relatu percepimus, nonnulli proterve assurgentes, ad nostram nec non ecclesiæ dictique regisurbationem & scandalum aspirantes, in prædicto regno ignemurbationis emortuæ reaccendere moluntur, ad id sua studia inique congerunt, ad id suarum virtutum potentiam coaceruant, manus præsumptuosas apponunt, & etiam occulti fauoris auxilium largiuntur. Testatur hæc inter cetera horrendi sceleris feralis immanitas de nouo in ciuitate Panormitana patrati, vbi sic debacchatus est gladius, ferrum infremuit, furor incanduit, rabies infaniuit, manus truculenta defæuuit, quod, sicut rumor mœstus enuntiat, non suffecit virorum ac mulierum multitudinem inibi cædi dari, nisi & hi, quos nondum in lucem natura produxerat, maternis apertis vteris necarentur, trucidarentur innati, & delitescens visceribus genitricum impiæ præfocationis exitium ferretur. Quia ergo præfatum regnum Siciliae ad Romanam ecclesiam spectare dignoscitur, sui que iuris & proprietatis existit, ac propter hoc nos, qui vna cum ecclesia ipsa medullitus in hac parte contingimur, & quasi cuiusdam acerbæ pun-

tionis aculeo excitamur, volentes tam grauibus huius malorum initiis, prout possumus, obuiare, ne tam horrenda principia conualescant, præfente hac fidelium multitudine copiosa, de fratrum nostrorum consilio, vniuersos & singulos, cuiuscumque præminentia, dignitatis conditionis, aut status, monemus attente, districte præcipientes eisdem, ne in prædicti regni vel eius parte, nos & eandem ecclesiam & præfatum Sicilia regem, qui prædictum regnum ab eadem tenet ecclesia, per se vel per alium aut alios molestent, seu impetant, aut perturbent, occupando vel inuadendo hostiliter, seu occupari vel inuadi hostiliter faciant regnum ipsum, vel aliquam partem eius. Præcipimus insuper vniuersis & singulis Christi fidelibus, specialiter autem marchionibus, comitibus, baronibus, ciuitatibus, communitatibus, & vniuersitatibus castrorum, villarum, & aliorum quorumcumque locorum Italia, & maxime iurisdictioni temporali ecclesie Romanæ subiectis, ne prædictis in occupatione vel inuasionem huius profus intendant, & ne cum armis vel sine armis ad turbendam in prædicto regno pacem eiusdem Romanæ ecclesie, ac præfati regis Sicilia in eadem præfente eis occupatione vel inuasionem prædictis consilium, auxilium, fauorem, publice vel occulte, & ne super hoc societatem, coniurationem, aut fœdus aliquod ineant cum eisdem. Si qui autem contra monitionem & præcepta nostra præmissa per se vel per alium aut alios quoscumque, dolo, fraude, arte, vel machinatione fecerint, cuiuscumque sint præminentia, dignitatis, conditionis, aut status, excommunicationis sententia, quam exnunc in illos proferimus, ipso facto se nouerint innodatos. Ciuitates quoque & communitates quolibet, quæ contra monitiones & præcepta nostra prædicta quocumque dolo, fraude, ingenio, arte, vel machinatione venire præsumperint, ecclesiastica sententia interdicti, quam exnunc in illos proferimus, volumus subiacere. Aperte quoque prædicimus patriarchis, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, & aliis inferioris gradus prælatis, quod si contra monitionem & præcepta nostra præmissa, vel eorum aliquod, venire tentauerint, nos eos omni ecclesiastica dignitatis honore, ceteros autem clericos non prælationis

officium, sed dignitatis forsitan, vel personatus, aut alicuius ecclesiastica beneficia obtinentes, & obtentis priuare curabimus, & inhabiles reddere ad alia obtinenda, prout nobis facti qualitas suggeret, & iustitia suadebit. Laicis vero, cuiuscumque præminentia, dignitatis, conditionis, aut status & præcipue iurisdictioni temporali ecclesiæ Romanæ subiectis, denuntiamus expresse, quod si contra monitiones & præcepta nostra huiusmodi per se vel per alium seu per alios temere veniendo ea non curauerint obseruare, nos tantæ temeritatis audaciam non intendentes relinquere impunitam, ipsos feudis & aliis omnibus, quæ à prædicta & aliis ecclesiis ac personis ecclesiasticis obtinere noscuntur, priuare, & vassallos eorum, quos habent, a fidelitatis iuramento, quo tenentur, eisdem reddere penitus absolutos, & personis eorum citra mortis & mutilationis periculis expositis, ad expositionem bonorum eorum procedere Deo auctore curabimus, prout eorumdem culpæ exegerint, & videbimus expedire. Ceterum quia prædicta ciuitas Panormitana, & nonnulla castra seu villæ illarum partium contra præfatum regem Carolum, qui regnum ipsum ab eadem tenet ecclesia, rebellionis spiritum assumpsisse dicuntur, nos circa illa nolentes in hoc iuris rigorem obseruare, sed vt potius mansuetudinis lenitate, quam in actibus nostris libenter amplectimur, intendentes ac volentes eadem ab huiusmodi erroris initio paternis studiis reuocare; comitatibus, ciuitatibus castrorum ac villarum prædictarum districtè præcipimus, vt, sublato cuiuslibet difficultatis & dilationis obiectu, ad nostra mandata & ecclesiæ ac regis prædictorum redire procurent. Eisdemque comitatibus districtè præcipimus, ne prædictos molestatores, & turbatores, occupatores, seu etiam inuasores, aut dantes eisdem in prædictis consilium, auxilium, vel fauorem, in ciuitatem, castra & villas seu districtus eorum quouis modo recipiant, vel receptent, nec ipsorum vel alicuius eorum dominio vel regimine quouislibet se submittant; neque ipsis vel eorum alicui contra nos & eandem ecclesiam ac regem prædictum in ea impendant in prædictis consilium, auxilium, vel fauorem publicum vel occultum. Nos enim confederationes seu colligationes quali-

bet,

bet, si quæ inter communitates easdem, vel ipsos & quoscumque alios, initas vel factas super occupatione vel inuasionem prædictis penitus dissoluentes, ac iuramenta de illis seruandis, vel alio quocumque modo prædictis hinc inde præstita relaxantes omnino; comitatibus ipsis aperte prædicimus, quod, nisi præmissa curauerint quantocius adimplere, contra eas & ciuitatem & castra & villas earum spiritualiter & temporaliter, auctore Domino, procedemus, quod pœna dicente cognoscere poterunt, quam sit temerarium & superbum mandatis apostolicis contraire, vt. aut, &c.

Datum apud Urbem veterem in platea dictæ maioris ecclesiæ, in die ascensionis Domini, pontificatus nostri anno secundo.

EPISTOLA V.

MARTINI PAPÆ IV.

AD EDVARDVM I. REGEM ANGLIÆ.

Monet vt duellum inter Carolum regem Sicilia & Petrum Aragonium prohibeat.

Martinus episcopus seruus seruorum Dei Eduardo regi Angliæ illustri.

DECET excellentiam regiam, & saluti tuæ nihilo minus congruit, quod in te semper vigeat sic ordinatus affectus, vt animum libenter ad promouenda Christi negotia dirigas, tranquillitatem publicam votiuè promoveas, desideranter horum impedimenta præpedias, & prout ex alto conceditur incrementa procures. Ideoque conuentiones multa indecentia plenas, & temeritate non vacuas, reprobas quidem & merito reprobandas, inter carissimum in Christo filium nostrum Carolum illustrem Sicilia regem, & Petrum, exigentibus suis excessibus per sedem apostolicam vinculo excommunicationis astrictum, quondam Aragonum regem, non absque nimix animositatis inordinatione habitas: circa quod ambo, cuilibet eorum comitiua centum militum assistente, ad illud concurrant, altrinsecus insimul configant, celsitudini regix confidenter exponimus: & vt tibi earum